
**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1997 - 1998 (*)

26 MEI 1998

WETSVOORSTEL

**tot instelling van het verzoek tot
uitlegging bij het Hof van
Cassatie**

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEER DUQUESNE

Art. 2

**Het voorgestelde artikel 612bis vervangen
door de volgende bepaling :**

«Art. 612bis. — Het Hof van Cassatie neemt eveneens kennis van vorderingen tot uitlegging van wetten, besluiten en verordeningen, op voorwaarde dat een nieuwe rechtsvraag wordt opgeworpen waarvan de kennisneming tot de bevoegdheid van de rechtscolleges van de rechterlijke orde behoort en die een groot aantal geschillen kan doen rijzen, een ernstige moeilijkheid inhoudt of aanleiding geeft tot rechtsgeschillen. De bepalingen van dit artikel zijn niet van toepassing in strafzaken.».

Zie:

- 206 - 95 / 96:

– N° 1 : Wetsvoorstel van de heer Duquesne.

(*) Vierde zitting van de 49ste zittingsperiode

**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1997 - 1998 (*)

26 MAI 1998

PROPOSITION DE LOI

**portant création d'une requête en
interprétation devant la
Cour de cassation**

AMENDEMENTS

N° 1 DE M. DUQUESNE

Art. 2

**Remplacer l'article 612bis proposé par la dis-
position suivante :**

«Art. 612bis. — La Cour de cassation connaît des demandes d'interprétation des lois, arrêtés et règlements pourvu que soit soulevée une question de droit nouvelle dont la connaissance ressortit à la compétence des juridictions de l'ordre judiciaire, susceptible de se poser dans de nombreux litiges, présentant une difficulté sérieuse ou faisant l'objet de controverses. Les dispositions du présent article ne sont pas applicables en matière pénale.».

Voir:

- 206 - 95 / 96:

– N° 1 : Proposition de loi de M. Dusquesne.

(*) Quatrième session de la 49ème législature

Nr. 2 VAN DE HEER DUQUESNE

Art. 3

Dat artikel vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 3. — In hetzelfde Wetboek wordt, onder een titel VIII (nieuw) met als opschrift : «Titel VIII - De vordering tot uitlegging», een artikel 1147bis ingevoegd, luidend als volgt :

«Art. 1147bis. — Alvorens recht te doen over de zaak zelf, mogen de rechtscollèges in eerste aanleg van de rechterlijke orde bij wege van een beslissing die niet vatbaar is voor beroep over elke rechtsvraag bedoeld in artikel 612bis van dit Wetboek het advies vragen van het Hof van Cassatie.

Die beslissing wordt op kosten van de Belgische Staat bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Het Hof van Cassatie brengt advies uit binnen een termijn van drie maanden na de aanhangigmaking.

Elke uitspraak over de grond van de zaak wordt uitgesteld totdat het Hof van Cassatie zijn advies geeft gegeven of, bij ontstentenis, totdat de voormelde termijn verstreken is. Niettemin kunnen de nodige dringende of bewarende maatregelen worden genomen.

De eerste voorzitter van het Hof van Cassatie wijst de kamer aan die uitspraak moet doen, alsmede de magistraat van de zetel die met het verslag belast is. Hij zendt de vordering over aan de procureur-generaal en bepaalt met hem de rechtsdag waarop de zaak voorkomt.

Nadat de procureur-generaal de vordering heeft onderzocht, zendt hij ze samen met zijn conclusie over aan de aangewezen verslaggever.

Als het Hof de vordering ontvankelijk verklaart, legt het de daarin bedoelde bepaling uit en geeft het de gronden aan waarop het zijn beslissing genomen heeft.

Het Hof kan ambtshalve uitlegging geven aan iedere bepaling gekoppeld aan die waarop in de vordering bedoeld wordt.

Het uitleggingsarrest is geenszins bindend voor de hoven en rechtbanken en evenmin voor het Hof van Cassatie.

Het beschikkend gedeelte van het arrest wordt door toedoen van de griffier bekendgemaakt in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad.».

VERANTWOORDING

Dit amendement heeft tot doel tegemoet te komen aan een aantal bezwaren of opmerkingen die zijn geuit tijdens de bespreking van het wetsvoorstel in de commissie voor de Justitie van de Kamer.

In de eerste plaats moet worden opgemerkt dat er geen enkele onverenigbaarheid of tegenstrijdigheid bestaat tus-

N° 2 de M. DUQUESNE

Art. 3

Remplacer cet article par la disposition suivante :

«Art. 3. — Sous un titre VIII (nouveau) intitulé : «Titre VIII - De la requête en interprétation», il est inséré dans le même code, un article 1147bis, libellé comme suit :

«Article 1147bis. — Avant de statuer au fond, les juridictions de première instance de l'ordre judiciaire peuvent, par une décision non susceptible de recours, solliciter l'avis de la Cour de cassation sur toute question visée à l'article 612bis du présent Code.

Cette décision est publiée au Moniteur belge, aux frais de l'Etat belge.

La Cour de cassation se prononce dans le délai de trois mois à dater de la saisine.

Il est sursis à toute décision sur le fond de l'affaire jusqu'à l'avis de la Cour de cassation ou, à défaut, jusqu'à l'expiration du délai ci-dessus mentionné. Toutefois, des mesures urgentes ou conservatoires nécessaires peuvent être prises.

Le premier président de la Cour de cassation détermine la chambre appelée à statuer et le magistrat du siège chargé du rapport. Il transmet la demande au Procureur général et fixe avec lui le jour où cette demande sera appelée à l'audience.

Après avoir examiné la demande, le Procureur général la transmet avec ses conclusions au rapporteur désigné.

Si la Cour déclare la demande recevable, elle interprète la disposition visée dans la demande, en donnant les motifs de sa décision.

La Cour peut interpréter d'office toute disposition liée à celle qui est visée dans la demande.

L'arrêt interprétatif ne s'impose nullement aux cours et tribunaux, pas plus qu'à la Cour de cassation.

Le greffier fait publier aux annexes du Moniteur belge le dispositif de l'arrêt.».

JUSTIFICATION

Cet amendement tend à rencontrer certaines objections ou remarques formulées lors de l'examen de la proposition de loi en commission de la Justice de la Chambre.

Il convient tout d'abord d'observer qu'il n'y a aucune incompatibilité ou contradiction entre le système proposé par

sen de regeling die wordt voorgesteld in dit amendement, te weten de vordering tot uitlegging, en het wetsontwerp dat thans bij de Senaat ter bespreking voorligt en dat strekt tot instelling van een procedure voor de evaluatie van de wetgeving.

De idee van een vordering tot uitlegging bij het Hof van Cassatie is niet nieuw : die regeling wordt toegepast in Frankrijk (de Franse wet heeft trouwens in ruime mate model gestaan voor dit amendement) en werd bij herhaling voorgestaan ter gelegenheid van universitaire colloquia.

Daarom stellen wij vast dat een rechtscollege in eerste aanleg in het kader van een bepaald geschil aan het Hof van Cassatie een uitlegging kan vragen over een nieuwe en/of veelomvattende rechtsvraag die in een groot aantal geschillen kan rijzen. Dat uitleggingsarrest is weliswaar geenszins bindend voor de rechtscolleges van het Rijk, maar zal een bijzonder gezag hebben en zal een en ander verduidelijken voor de hoven en rechtbanken.

Een dergelijke rol past volkomen in de opdrachten van het Hof van Cassatie. Die regeling zal ongetwijfeld meer werk met zich brengen voor dat rechtscollege, maar over het geheel genomen en op lange termijn zal ze een daling van het aantal geschillen mogelijk maken. Er zij trouwens op gewezen dat de personeelsbezetting van het Hof van Cassatie onlangs is uitgebreid, zowel wat de raadsheren als wat de referendarissen betreft.

Die regeling van de vordering tot uitlegging kan nu reeds in onze wetgeving worden ingevoerd, zonder dat daartoe een grondwetswijziging noodzakelijk is : men kan terzake een parallel trekken met de regeling van de voorziening in het belang van de wet (in het amendement dat wij voorstellen, kan de vordering worden ingesteld naar aanleiding van een bestaand geschil en is het dus een soort van prejudiciële vraag).

le présent amendement, à savoir celui de la requête en interprétation, et le projet de loi pendant au Sénat tendant à prévoir un mécanisme d'évaluation des lois.

L'idée de la requête en interprétation devant la Cour de cassation n'est pas neuve : le mécanisme fonctionne en France (le texte du présent amendement s'inspire d'ailleurs fortement de la loi française) ; et elle fut avancée à de nombreuses reprises lors de colloques universitaires.

Nous prévoyons donc qu'à l'occasion d'un litige déterminé une juridiction de première instance puisse demander à la Cour de cassation une interprétation sur une question de droit nouvelle et/ou complexe susceptible de se poser dans de nombreux litiges. Cet arrêt interprétatif qui ne liera nullement les juridictions du royaume aura cependant une autorité particulière qui éclairera les cours et tribunaux.

Un tel rôle s'inscrit parfaitement dans les missions de la Cour de cassation. Certes, cela occasionnera un certain surcroît de travail pour cette juridiction mais, globalement, et à long terme, ce mécanisme permettra de réduire les contestations. Notons, par ailleurs, que la Cour de cassation vient de voir récemment renforcer ses effectifs, tant au niveau de ses conseillers que de ses référendaires.

Ce mécanisme de la requête en interprétation peut être introduit dès à présent dans notre législation, sans qu'une modification de la Constitution ne soit nécessaire : à cet égard, on peut faire le parallélisme avec le mécanisme du pourvoi dans l'intérêt de loi (dans l'amendement que nous proposons, la demande peut être formulée à l'occasion d'un litige existant, c'est une sorte de question préjudicielle).

A. DUQUESNE